

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПРИРОДНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ПАМ'ЯТОК НА ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ СПОЖИВЧИХ МОТИВІВ НАСЕЛЕННЯ СУМЩИНИ: ПОГЛЯД СЛУЖБОВЦІВ

студентка гр. МК-01 Іванова Т.Є.

За останні роки прослідковується тенденція поширення великих торговельних мереж по всій території України. Споживачам все важче обирати серед великих мереж, відповідно перед ними постає нова проблема – вибору продукції, кількість і різноманіття якої прогресивно зростає.

Для того, щоб стимулювати споживачів обирати серед великої кількості конкурентної продукції місцеву, було проведено дослідження, яке дозволило оцінити патріотичність місцевого населення, зокрема, службовців. Вплив патріотичних мотивів на споживчий вибір нами перевірявся за готовністю проводити відпочинок на території області, відвідувати природні та культурні пам'ятки тощо. Дане дослідження було проведено на основі детермінованого опитування жителів міста Суми. Тривалість опитування – 26 днів. Мета дослідження: з'ясувати, якому виду відпочинку на території області чи м. Суми віддають перевагу службовці, чим вони керуються при виборі місця відпочинку, чи вважають себе патріотами, представити у відсотковому відношенні результати відповідей жінок та чоловіків і порівняти результати з іншими категоріями дорослих жителів міста.

Загальна кількість опитаних службовців становить 129 осіб (15,87% від загального обсягу вибірки, що відповідає частці службовців серед дорослого населення), серед яких 77 (9,47%) жінок та 52 (6,4%) чоловіки. Серед опитаних більшу частку склали особи віком старше 60 років. Було опитано лікарів, інженерів, викладачів, військовослужбовців та бухгалтерів.

Найпопулярнішим видом відпочинку серед жінок стали екскурсійно-туристичні прогулянки, а чоловікам більш цікавий сільський туризм. Більша кількість людей відповіла, що даним видом відпочинку вони не мають можливості займатися частіше, ніж раз на рік. Жінки-службовці надавали перевагу відпочинку з дітьми, а чоловіки – відпочинку у колі друзів.

Відповіді сходилися на питаннях про мотивацію вибору місця відпочинку, де чоловіки і жінки були солідарні. Пізнавально-розважальне задоволення є пріоритетом для гарного відпочинку.

Однакова кількість чоловіків-службовців відповіла, що надають перевагу пересуватися під час відпочинку як власним транспортом, так і громадським. Серед жінок найпопулярнішою була відповідь про зручність пересування громадським транспортом.

Найцікавішою пам'яткою архітектури у місті Суми для чоловічої і для жіночої частини службовців стали Іллінська церква, Свято-Троїцький собор та Спасо-Преображенський кафедральний собор, а також краєзнавчий музей, художній музей і будинок-музей імені А.П.Чехова.

На першому місці серед відвідуваних зелених паркових зон є Парк імені І.М.Кожедуба, на другому місці – дитячий парк «Казка», на третьому – парк «Дружба», на четвертому – сквер УАБС НБУ.

Більшість опитаних чоловіків-службовців хотіли б побувати на екскурсії у театрі імені М.С.Щепкіна (28%), а 26% відповіли, що хотіли б побувати у всіх запропонованих у анкеті місцях (кадетському корпусі, обласній філармонії, Олександрівській гімназії). Більшість жінок мають інтерес відвідати усі запропоновані у анкеті місця.

Серед опитаних вважають себе патріотами 42 чоловіки і 67 жінок, що становить відповідно 32,55% та 51,94% опитаних службовців.

Дослідження виявило різні інтереси чоловіків-службовців та жінок-службовців. Однак, у місті Суми можна виокремити місця, які є однаково популярними як для чоловіків так і для жінок. Вплив культурних пам'яток на формування патріотичних мотивів очевидний, бо зацікавленість населення у відвідуванні визначних місць міста Суми є значною. Так як більшість опитаних знаходяться у віці за 60 років, можна сказати, що їх вибір є результатом багатолітнього досвіду, і тому обрані місця для відпочинку можна вважати популярними серед жителів міста взагалі.

Спираючись на отримані дані, можна виробити певні стратегії розповсюдження та стимулювання продукції місцевих виробників. Правильне використання фактів, що стосуються інтересів населення міста Суми, а саме службовців як окремого прошарку, може поліпшити становище місцевої продукції серед розмаїття продукції конкурентів.

Науковий керівник: д.е.н., проф. Ілляшенко С.М.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 63-64.